Center for Specialrådgivning Aarhus

Ydelseskatalog 2026-2027

Version 4

MarselisborgCentret, Evald Krogs Gade 11D, 8000 Aarhus C

Leder Mette Bønlykke
E-mail bmme@aarhus.dk

Telefonnr. 70 25 04 22

Telefontid mandag til fredag kl. 9.30-11.30

Hjemmeside csa.aarhus.dk

Funktionspostkasse csa@mso.aarhus.dk

Indholdsfortegnelse

Om Center for Specialrådgivning Aarhus 3

A: Småbørnsområdet 0-6 år syn 4

Rådgivning og vejledning for småbørn 0-6 år tilmeldt Synsregisteret

B: Grundskoleområdet syn 8

Rådgivning og vejledning for børn og unge i uddannelse

C: Specialskoleområdet syn 14

Rådgivning og vejledning på specialskoler

D: Ungeområdet syn 18

Ungdoms- og videregående undervisningsforløb efter grundskolen

E: Voksenområdet syn 21

Rådgivning og vejledning i forbindelse med nedsat synsfunktion

G: Arbejdsmarkedsområdet syn 25

Voksne med tilknytning til arbejdsmarkedet

H: Synskompenserende digitale kommunikationshjælpemidler 30

Rådgivning og vejledning i forbindelse med synskompenserende digitale kommunikationshjælpemidler

HØ: Høreområdet 35

KO: Kommunikation 38

Rådgivning og vejledning i forbindelse med hjælpemidler til kommunikation, struktur, hukommelse og ordblindhed

L: Rådgivning og vejledning vedrørende lys 42

MO: Siddestilling 43

Siddestillingsanalyse, tryksårsudredning og 24-timers positionering

N: Syn-hjerne 47

O og S: Optik og syn 49

Udredning, rådgivning og vejledning af optiske hjælpemidler i forbindelse med nedsat synsfunktion

SA: Sårområdet 52

T: Handicapkørsel for svagtseende og blinde 53

Z: Ankesager og aktindsigt 53

Kurser og vidensarrangementer 54

Lovgrundlag 55

Om Center for Specialrådgivning Aarhus

Introduktion
Center for Specialrådgivning Aarhus er et højt specialiseret center i Aarhus Kommune, som leverer ydelser til personer med kommunikationshandicap samt tryksår og sårproblematikker. Center for Specialrådgivning Aarhus varetager rådgivningsforløb, udredninger samt myndighedsopgaver i Sundhed og Omsorg i Aarhus Kommune på syns-, kommunikations-, høre-, siddestillings- og sårområdet.
Center for Specialrådgivning Aarhus sælger herudover ydelser til andre dele af Aarhus Kommune, til kommuner med og uden abonnement samt til en række uddannelsesinstitutioner med videre.
Center for Specialrådgivning Aarhus er VISO-leverandører på blandt andet siddestillingsområdet.

Formål med Ydelseskataloget
Ydelseskataloget har til formål at beskrive Center for Specialrådgivning Aarhus' specialiserede ydelser og deres omfang. Ydelserne skal til enhver tid dække det behov, aftagerne har brug for. Vi er derfor meget lydhøre i forhold til nye tiltag eller ønsker om særlig sammensatte ydelser.

Målgruppe
Målgruppen er børn, voksne og ældre med begrænsninger i funktionsevnen som følge af synspåvirkninger, nedsat hørelse, andre begrænsninger i kommunikationsaktiviteter eller siddestillings- og sårproblematikker.

Den specialiserede faglige ydelse på Center for Specialrådgivning Aarhus
En nedsat funktionsevne kan have alvorlige konsekvenser for den enkelte og kan hæmme vedkommendes muligheder for deltagelse i samfundslivet. Målgruppen har ofte komplekse behov, der kræver en specialiseret og tværfaglig viden og indsats. Indsatsen retter sig mod muliggørelse af aktivitet og deltagelse, således personen kan leve et så aktivt og meningsfuldt hverdagsliv som muligt.

Grundlag og lovgivningsmæssige rammer
Center for Specialrådgivning Aarhus arbejder helhedsorienteret og samarbejder med relevante samarbejdspartnere, hvad enten det drejer sig om sundheds- og omsorgsområdet, socialområdet, undervisningsområdet eller beskæftigelsesområdet. Målet er bedst mulig rehabilitering, som er kendetegnet ved at være helhedsorienteret, individuelt tilrettelagt, målrettet, tidsafgrænset og baseret på den bedst dokumenterede og nyeste faglige viden og metoder. Begrebsrammen i det tværfaglige arbejde er ICF, som beskriver et menneskes helbred og funktionsevne som et dynamisk samspil mellem kroppens funktion, aktivitet og deltagelse og de kontekstuelle faktorer.
En helhedsorienteret indsats afgrænses ofte ikke af en enkelt lovgivning. Center for Specialrådgivning Aarhus arbejder under lovgivning med både socialområdet, undervisningsområdet og beskæftigelsesområdet.

Medarbejderne på Center for Specialrådgivning Aarhus
Medarbejderne er højt specialiserede med baggrund i faglige grunduddannelser efterfulgt af løbende efteruddannelse, specialisering, vidensindsamling og vidensdeling.
Der arbejdes i specialiserede teams, som er en forudsætning for at kunne yde specialrådgivning af høj faglig kvalitet både monofagligt og tværfagligt.
Der er et tæt tværgående samarbejde i huset samt med eksterne specialister som for eksempel praktiserende læger og speciallæger.
Alle teams indgår i nationale og landsdækkende netværk.

A: Småbørnsområdet 0-6 år syn

Rådgivning og vejledning for småbørn 0-6 år tilmeldt Synsregisteret

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 10 og 12
Folkeskoleloven § 20, stk. 2
Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen (BEK nr. 1263 af 28/11/2024)

Børnene inddeles i fire grupper efter synsstyrke
Gruppe 1 6/18->6/36 eller tilsvarende
Gruppe 2 6/36->3/60 eller tilsvarende
Gruppe 3 3/60->0 eller tilsvarende
Gruppe 4 Børn i specialbørnehaver og døgninstitutioner

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
A0 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Målgruppe** Småbørn tilmeldt Synsregisteret, der p.t. ikke modtager kontinuerlig vejledning. Småbørn udenfor Synsregisteret, hvor der sker henvendelse med ønske om udredning, rådgivning og vejledning. **Formål** Ajourføring og indsigt i sagsforløb. Opsamling og videregivelse af information til sagsfremstilling og udredning. **Indhold** • Indhentning og vurdering af synsoplysninger • Kontakt til familie eller institution for at afklare behov • For børn udenfor Synsregisteret; afklare med kommunen om Center for Specialrådgivning Aarhus kan tilbyde rådgivning og vejledning
A0A Manglende afbud 2 timer	**Indhold** • Ydelsen anvendes, hvis planlagte aftaler eller møder ikke kan afholdes på grund af udeblivelse eller der meldes afbud senere end kl. 12 dagen før
A1 Enkeltstående synspædagogisk rådgivning og vejledning 5 timer	**Målgruppe** Småbørn med synsvanskeligheder, som ikke er tilmeldt Synsregisteret. **Formål** Rådgive og vejlede personale og/eller hjemmet i at understøtte barnets udvikling, deltagelse, trivsel og læring. **Indhold** • Besøg i institution • Besøg i hjemmet • Deltagelse i tværfagligt møde
A2 Tværfaglig udredning i forbindelse med nyregistrerede eller henviste småbørn	**Målgruppe** Nyhenviste småbørn, der er tilmeldt Synsregisteret. Småbørn udenfor Synsregisteret, hvor der er mistanke om synsnedsættelse, som kan påvirke deres udvikling.

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
21 timer	**Indhold** • Gennemgang af øjenlægeudskrifter og andet journalmateriale • Indhentning af information fra forældre, sagsbehandler, involverede fagpersoner, øjenlæge og optiker • Synsafprøvning af barnet • Observation af barnet i hjem og eventuelt daginstitution • Besøg i hjemmet og eventuelt daginstitution • Udarbejdelse af skriftligt materiale ved behov
A3 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning Årsydelse Gruppe 1 og 4 25 timer	**Målgruppe** Svagsynede småbørn tilmeldt Synsregisteret. Synsstyrke 6/18->6/36 eller tilsvarende. Småbørn tilmeldt Synsregisteret i specialbørnehaver og døgninstitutioner eller lignende. Synsstyrke 6/18->0 eller tilsvarende. **Formål** Habiliterende og inkluderende støtte til barn og omgivelser. **Indhold** • Optisk udredning efter behov • Observation, afprøvning og løbende vurdering af barnets synsfunktion • Vejledningsbesøg i hjem og daginstitution efter behov • Tværfagligt samarbejde med relevante fagpersoner • Rådgivning og vejledning vedrørende stimulation, ideer til leg, legetøj, træningsmateriale, hjælpemidler, herunder IT • Udarbejdelse af handletiltag i samarbejde med forældre og fagpersoner • Handicapkompenserende undervisning i ADL og mobility i begrænset omfang (maks. 5 timer) • Forslag til ændringer i det fysiske miljø herunder forbedret belysning • Understøttelse af barnets sociale udvikling og relationer • Skriftligt materiale udarbejdes efter behov
A4 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning	**Målgruppe** Svagsynede småbørn tilmeldt Synsregisteret. Synsstyrke 6/36->3/60 eller tilsvarende. **Formål** Habiliterende og inkluderende støtte til barn og omgivelser. **Indhold** • Optisk udredning efter behov • Observation, afprøvning og løbende vurdering af barnets synsfunktion • Vejledningsbesøg i hjem og daginstitution efter behov • Tværfagligt samarbejde med relevante fagpersoner • Rådgivning og vejledning vedrørende stimulation, ideer til leg, legetøj, træningsmateriale, hjælpemidler, herunder IT • Udarbejdelse af handletiltag i samarbejde med forældre og fagpersoner

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
Årsydelse Gruppe 2 50 timer	• Handicapkompenserende undervisning i ADL og mobility i begrænset omfang (maks. 10 timer) • Forslag til ændringer i det fysiske miljø herunder forbedret belysning • Understøttelse af barnets sociale udvikling og relationer • Skriftligt materiale udsendes og/eller udarbejdes efter behov
A5 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning Årsydelse Gruppe 3 80 timer	**Målgruppe** Blinde småbørn tilmeldt Synsregisteret. Synsstyrke 3/60->0 eller tilsvarende. **Formål** Habiliterende og inkluderende støtte til barn og omgivelser. **Indhold** • Optisk udredning efter behov • Observation, afprøvning og løbende vurdering af barnets synsfunktion • Vejledningsbesøg i hjem og daginstitution efter behov • Tværfagligt samarbejde med relevante fagpersoner • Rådgivning og vejledning vedrørende stimulation, ideer til leg, legetøj, træningsmateriale, hjælpemidler, herunder IT • Udarbejdelse af handletiltag i samarbejde med forældre og fagpersoner • Handicapkompenserende undervisning i ADL og mobility i begrænset omfang (maks. 15 timer) • Forslag til ændringer i det fysiske miljø herunder forbedret belysning • Understøttelse af barnets sociale udvikling og relationer • Skriftligt materiale udsendes og/eller udarbejdes efter behov
A6 Overgang til skole 7 timer	**Målgruppe** Svagsynede småbørn, som i det kommende år skal starte i skole. **Formål** Sikre den fortsatte koordinerede indsats samt overgangen mellem dag- og skoletilbud. **Indhold** • Øget mødeaktivitet og koordinering i forbindelse med overgang fra børnehave til skole • Øget behov for vejledning

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
A7 Kurser eller temamøder for personale og/eller pårørende 1 time pr. deltager	**Målgruppe** Pårørende og/eller personale i dag- og døgninstitutioner samt dagplejere. **Formål** Give kursisterne en grundlæggende forudsætning for at arbejde med børn med synshandicap i et inkluderende miljø. **Indhold** • Øjendiagnoser og konsekvenserne heraf • Synspædagogiske principper, herunder kompenserende hjælpemidler • Inkludering af IT-løsninger i dagligdagen • Mobility eller ledsageteknik • Betydning af omgivelsernes parathed til at inkludere et svagtseende skolebarn **Udførelse** • Heldagskursus på Center for Specialrådgivning Aarhus
A8 'SeMer' projekt 12 timer	**Målgruppe** Svagsynede småbørn 4-6 år. **Formål** Sikre og optimere barnets muligheder for deltagelse og aktivitet på lige fod med andre børn. **Indhold** • Intensivt kikkert undervisnings- eller træningsprogram på lille hold • Træning i at anvende synsresten med og uden optiske hjælpemidler • Afprøvning af synskompenserende hjælpemidler i forbindelse med skolestart **Udførelse** • Undervisningen eller træningen foregår i Center for Specialrådgivning Aarhus' lokaler samt udendørs seks gange over et år
A9 Mestringsaktiviteter Dagsarrangement 2 timer pr. barn eller Overnatnings-arrangement 3 timer pr. barn	**Målgruppe** Småbørn med nedsat syn og deres familier. **Indhold** • Psyko-social udvikling, netværk og rollemodeller. Læring i fællesskaber, mestring, indsigt og accept • Udvikling af synsfaglige færdigheder såsom ADL og mobility • Udvikling af personlige kompetencer • Udvikling af sociale kompetencer
A10 Support og vejledning i forbindelse med svagsynssoftware og hardware 2 timer pr. besøg + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Børn 4-6 år, der har fået bevilget IT-udstyr. **Formål** Udstyret fungerer efter hensigten. **Indhold** • Hjælp i forbindelse med nedbrud • Reparation på stedet om muligt eller foranstaltning af anden løsning

B: Grundskoleområdet syn

Rådgivning og vejledning for børn og unge i uddannelse

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 10 og 12
Folkeskoleloven § 20, stk. 1 og 2
Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse: Rehabilitering og undervisning af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse 0-18 år

Børnene inddeles i tre grupper efter synsstyrke
Gruppe 1 6/18->6/48 eller tilsvarende
Gruppe 2 6/48->3/60 eller tilsvarende
Gruppe 3 3/60->0 eller tilsvarende

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
B0 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Målgruppe** Skolebørn tilmeldt Synsregisteret, der p.t. ikke modtager kontinuerlig vejledning. Skolebørn udenfor Synsregisteret, hvor der er mistanke om, at barnet har en form for synsnedsættelse, der vil kunne påvirke elevens udvikling. **Formål** Ajourføring og indsigt i sagsforløb. Opsamling og videregivelse af information til sagsfremstilling og udredning. **Indhold** • Indhentning og vurdering af synsoplysninger • Kontakt til familien eller skolen for at afklare behov • For elever udenfor Synsregistret; afklaring med kommunen om Center for Specialrådgivning Aarhus kan tilbyde rådgivning og vejledning
B0A Manglende afbud 2 timer	**Indhold** • Ydelsen anvendes, hvis planlagte aftaler eller møder ikke kan afholdes på grund af udeblivelse eller der meldes afbud senere end kl. 12 dagen før
B1 Enkeltstående synspædagogisk rådgivning og vejledning 5 timer	**Målgruppe** Skolebørn med synsvanskeligheder, som ikke er tilmeldt Synsregisteret. **Formål** Rådgive og vejlede personale og/eller hjemmet i at understøtte elevens udvikling, deltagelse, trivsel og læring. **Indhold** • Besøg i institution • Besøg i hjemmet • Deltagelse i tværfagligt møde

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
B2 Tværfaglig udredning i forbindelse med nyregistrerede eller henviste skolebørn 15 timer	**Målgruppe** Svagsynede eller blinde skolebørn nytilmeldt Synsregisteret. Skolebørn udenfor Synsregisteret, hvor der er mistanke om, at eleven har en synsnedsættelse, der kan påvirke hans eller hendes udvikling. **Formål** Afklaring af omfanget af elevens synsnedsættelse som grundlag for vejledning og rådgivning. **Indhold** • Gennemgang af øjenlægeudskrifter og andet journalmateriale • Sagsbehandling af information fra forældre, sagsbehandler, involverede fagpersoner, øjenlæge og optiker • Observationsbesøg på skolen • Synsafprøvning af eleven • Eventuelt afprøvning af synskompenserende hjælpemidler • Eventuelt optikafprøvning hos specialoptiker på Center for Specialrådgivning Aarhus • Eventuelt deltagelse i tværfagligt møde
B3 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning Årsydelse Gruppe 1 25 timer	**Målgruppe** Svagsynede skolebørn tilmeldt Synsregisteret. Synsstyrke 6/18->6/48 eller tilsvarende, hvor synsnedsættelsen giver eleven vanskeligheder i forhold til perception, kommunikation eller mobilitet i en sådan grad, at det har betydelige konsekvenser for elevens sociale interaktion, læring og deltagelse. **Formål** Formidle synsfaglig viden til eleven og hans eller hendes omgivelser med henblik på styrkelse af mestring, funktionsevne, aktivitet og deltagelse samt læring og trivsel. **Indhold** • Information om øjenlidelsens karakter og om konsekvenserne for elevens udvikling, læring og trivsel • Synspædagogiske og -didaktiske anvisninger • Understøttelse af elevens deltagelse i alle skolens fag og prøver, herunder afgangsprøver • Udarbejdelse af handleplan i samarbejde med forældre og skolens pædagogiske personale samt andet relevant fagpersonale • Forslag til ændringer i det fysiske miljø, herunder forbedret belysning • Udredning af behov for relevante synskompenserende hjælpemidler • Rådgivning i forbindelse med anskaffelse af relevante synskompenserende hjælpemidler • Instruktion i brug af hjælpemidlerne • Optisk udredning efter behov • Handicapkompenserende undervisning i ADL og mobility i begrænset omfang (maks. 5 timer) • Vejledning med henblik på styrkelse af elevens mestringsevne • Netværksdannelse for elever, forældre og personale

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
B4 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning Årsydelse Gruppe 2 50 timer	**Målgruppe** Stærkt svagsynede skolebørn tilmeldt Synsregisteret. Synsstyrke 6/48->3/60 eller tilsvarende, hvor elevens perceptuelle udvikling og funktionelle kommunikationsevner via synet, er stærkt begrænsede eller ikke mulige. **Formål** Formidle synsfaglig viden til eleven og hans eller hendes omgivelser med henblik på styrkelse af mestring, funktionsevne, aktivitet og deltagelse samt læring og trivsel. **Indhold** • Information om øjenlidelsens karakter og om konsekvenserne for elevens udvikling, læring og trivsel • Synspædagogiske og -didaktiske anvisninger • Sikring af elevens deltagelse i alle skolens fag og prøver, herunder afgangsprøver • Udarbejdelse af handleplan i samarbejde med forældre og skolens pædagogiske personale samt andet relevant fagpersonale • Forslag til ændringer i det fysiske miljø, herunder forbedret belysning • Udredning af behov for relevante synskompenserende hjælpemidler • Rådgivning i forbindelse med anskaffelse af relevante synskompenserende hjælpemidler • Instruktion i brug af hjælpemidlerne • Optisk udredning efter behov • Handicapkompenserende undervisning i ADL og mobility i begrænset omfang (maks. 10 timer) • Vejledning med henblik på styrkelse af elevens mestringsevne • Netværksdannelse for elever, forældre og personale • Styrkelse af elevens omverdensforståelse og begrebsdannelse • Skærpet fokus på elevens samlede funktionsevne, herunder motorisk udvikling, social kognition, psykosocial udvikling, kommunikationsformer og -muligheder
B5 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning	**Målgruppe** Blinde skolebørn tilmeldt Synsregisteret. Synsstyrke 3/60->0 eller tilsvarende. **Formål** Formidle synsfaglig viden til eleven og hans eller hendes omgivelser med henblik på styrkelse af mestring, funktionsevne, aktivitet og deltagelse samt læring og trivsel. **Indhold** • Information om øjenlidelsens karakter og om konsekvenserne for elevens udvikling, læring og trivsel • Synspædagogiske og -didaktiske anvisninger • Sikring af elevens deltagelse i alle skolens fag og prøver, herunder afgangsprøver • Udarbejdelse af handleplan i samarbejde med forældre og skolens pædagogiske personale samt andet relevant fagpersonale

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
Årsydelse Gruppe 3 80 timer	• Introduktion til punktskrift, herunder vejledning i punktskriftindlæring • Vejledning i anskaffelse og fremstilling af punktbøger, e-bøger og andre relevante materialer taktilt eller på lyd • Forslag til ændringer i det fysiske miljø • Udredning af behov for relevante synskompenserende hjælpemidler • Rådgivning i forbindelse med anskaffelse af relevante synskompenserende hjælpemidler • Instruktion i brug af hjælpemidlerne • Optisk udredning efter behov • Handicapkompenserende undervisning i ADL og mobility i begrænset omfang (maks. 15 timer) • Vejledning med henblik på styrkelse af elevens mestringsevne • Netværksdannelse for elever, forældre og personale • Styrkelse af elevens omverdensforståelse og begrebsdannelse • Skærpet fokus på elevens samlede funktionsevne, herunder motorisk udvikling, social kognition, psykosocial udvikling, kommunikationsformer og -muligheder
B6 Overgang til ungdomsuddannelse 7 timer	**Målgruppe** Grundskoleelever med synsnedsættelse, der i det kommende år påbegynder en ungdomsuddannelse. **Formål** Sikre den fortsatte koordinerede indsats samt overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse. **Indhold** • Øget mødeaktivitet og koordinering i forbindelse med overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse • Afklaring af elevens synsmæssige behov i forbindelse med ungdomsuddannelse • Overlevering af relevant synsfaglig viden fra grundskoleforløbet • Synspædagogisk og -didaktisk vejledning • Vejledning i procedurer og muligheder for specialpædagogisk støtte og bevilling af hjælpemidler
B7 Kurser eller temamøder for personale, elever og/eller pårørende	**Målgruppe** Personale, pårørende og svagsynede grundskoleelever. **Formål** Temamøde eller workshops, som giver deltagerne indsigt og forståelse for synsnedsættelsen, synspædagogik og konsekvenserne for barnets udvikling, læring og trivsel. **Eksempler på kurser og workshops** <u>1. IT-hjælpemidler i den pædagogiske praksis</u> Målgruppe: Personale, elever og forældre Indhold: Arbejde med kompenserende hjælpemidler, produktion af materialer, udarbejdelse af pædagogiske forløb <u>2. IT eller CCTV i en pædagogisk faglig sammenhæng</u> Målgruppe: Personale

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
1 time pr. lærer eller familie	Indhold: Udarbejdelse af pædagogiske forløb, hvor mål, metode og indhold sættes i relation til benyttelsen af synskompenserende hjælpemidler <u>3. Hvordan støtter jeg bedst mit synshandicappede barn?</u> Målgruppe: Forældre og andre pårørende Indhold: Tilrettelægges ud fra specifikke deltagerønsker, netværksdannelse, rollemodeller og lignende <u>4. Samtalegrupper for synshandicappede skolebørn</u> Målgruppe: Afhængig af aktuelle behov, kunne være synshandicappede teenagepiger Indhold: I strukturerede rammer at få mulighed for at sætte spot på de problemer, der opstår som teenager med nedsat syn <u>5. Basiskursus</u> Målgruppe: Lærere og pædagoger i skoler og SFO'er Formål: Give kursisterne en grundlæggende forudsætning for at arbejde med skolebørn med nedsat syn i et inkluderende miljø Indhold: - Øjendiagnoser og konsekvenserne heraf - Synspædagogiske principper - Kompenserende hjælpemidler - Tilgængelighed - Mobility eller ledsageteknik - Handicapsyn
B8 Mestringsaktiviteter Dagsarrangement 2 timer pr. elev eller Overnatnings-arrangement 3 timer pr. elev	**Målgruppe** Skoleelever med nedsat syn. **Indhold** • Psyko-social udvikling, netværk og rollemodeller • Læring i fællesskaber, mestring, indsigt og accept • Udvikling af synsfaglige færdigheder, så som ADL og Mobility • Udvikling af personlige kompetencer • Udvikling af sociale kompetencer **Arrangementer eventuelt i samarbejde med regionalnetværk for eksempel** • Idrætsdage • Computercamp • Overlevelsesture • Familieweekend

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
B9 Support og vejledning i forbindelse med svagsynssoftware og hardware 2 timer pr. besøg + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Svagsynede grundskolebørn, der har fået bevilget IT-hjælpemidler. **Formål** Hjælpemidlet fungerer efter hensigten. **Indhold** • Hjælp i forbindelse med nedbrud • Reparation på stedet om muligt eller foranstaltning af anden løsning
B10 Kompenserende undervisning i brugen af IT- hjælpemidler 10 timer	**Målgruppe** Svagsynede grundskoleelever. **Formål** At styrke elevens og/eller personalets brug af synskompenserende, elektroniske hjælpemidler i den daglige undervisning. **Indhold** • Undervisning i anvendelsen af synskompenserende elektroniske hjælpemidler sker i samarbejde med personalet og/eller forældre • Undervisningen tager udgangspunkt i elevens aktuelle behov og synsstatus
B11 Længerevarende undervisning i for eksempel - Mobility - ADL - Punktskrift - Skærmlæsning 15 timer	**Målgruppe** Skolebørn tilmeldt Synsregisteret. **Formål** Indlæring af synskompenserende metodikker indenfor mobility, ADL, punktskrift og lignende. **Indhold** • Undervisningstilbuddet tilpasses ud fra individuel vurdering

C: Specialskoleområdet syn

Rådgivning og vejledning på specialskoler

Lovgrundlag
Folkeskoleloven § 20, stk. 1 og 2
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 10 og 12

Målgruppe
Specialskoleelever, der er i Synsregisteret
Ydelsen tilrettelægges i tæt samarbejde med institutionen

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
C0 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Målgruppe** Specialskolebørn, der er tilmeldt Synsregisteret, der p.t. ikke modtager kontinuerlig vejledning. Specialskolebørn udenfor Synsregisteret, hvor der er mistanke om, at barnet har en form for synsnedsættelse, der vil kunne påvirke dets udvikling. **Formål** Ajourføring og indsigt i sagsforløb. Opsamling og videregivelse af information til sagsfremstilling og udredning. **Indhold** • Indhentning og vurdering af synsoplysninger • Kontakt til skole og/eller familie for at afklare behov • For børn udenfor Synsregistret; afklare med kommunen om Center for Specialrådgivning Aarhus kan tilbyde rådgivning og vejledning
C0A Manglende afbud 2 timer	**Indhold** • Ydelsen anvendes, hvis planlagte aftaler eller møder ikke kan afholdes på grund af udeblivelse eller der meldes afbud senere end kl. 12 dagen før
C1 Enkeltstående synspædagogisk rådgivning og vejledning 5 timer	**Målgruppe** Børn med synsvanskeligheder, som ikke er tilmeldt Synsregisteret. **Formål** Rådgive og vejlede i at understøtte barnets udvikling, deltagelse, trivsel og læring. **Indhold** • Besøg i institution • Besøg i hjemmet • Deltagelse i tværfagligt møde

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
C2 Tværfaglig udredning i forbindelse med nyregistrerede eller henviste specialskolebørn 15 timer	**Målgruppe** Svagsynede eller blinde specialskolebørn tilmeldt Synsregisteret. Specialskolebørn udenfor Synsregisteret, hvor der er mistanke om synsnedsættelse, der kan påvirke dets udvikling. **Formål** Afklaring af omfanget af barnets synsnedsættelse som grundlag for vejledning og rådgivning. **Indhold** • Gennemgang af øjenlægeudskrifter og andet journalmateriale • Indhentning af information fra forældre, sagsbehandler, involverede fagpersoner, øjenlæge og optiker • Observationsbesøg på skolen • Synsafprøvning af barnet • Eventuel afprøvning af synskompenserende hjælpemidler • Eventuel optikafprøvning på Center for Specialrådgivning Aarhus
C3 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning Årsydelse 14 timer	**Målgruppe** Svagsynede eller blinde specialskolebørn tilmeldt Synsregisteret. **Formål** Rådgive og vejlede det pædagogisk personale i at understøtte elevens udvikling, deltagelse, trivsel og læring. **Indhold** • Løbende vejledning af relevant personale i synspædagogiske og synskompenserende tiltag • Vejledning om indretning af de fysiske omgivelser herunder belysning • Observationer i klassen • Optisk udredning efter behov • Eventuel udarbejdelse af skriftlig information • Eventuel deltagelse i møder vedrørende eleven • Eventuel vejledning og rådgivning i hjemmet
C4 CVI-opfølgning og vejledning 6 timer	**Målgruppe** Børn og unge, der er tilmeldt Synsregisteret, med diagnosen CVI. **Formål** Fastlægge nuværende funktionelle syn i forhold til visuel kognition. Fremme synskompenserende tiltag. **Indhold** • Besøg på skolen med afprøvning af synsmaterialer • Afdækning af status • Tværfagligt møde angående implementering eller opfølgning

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
C5 Overgang til ungdomsuddannelse eller lignende 7 timer	**Målgruppe** Svagsynede specialskolebørn, som i det kommende år påbegynder ungdomsuddannelse, aktivitetstilbud eller lignende. **Formål** Sikre den fortsatte koordinerede indsats samt overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse. **Indhold** • Øget mødeaktivitet og koordinering i forbindelse med overgang fra specialskole til fremtidig beskæftigelse • Afklaring af elevens synsmæssige behov i forbindelse med skiftet • Afklaringsmøder eller besøg på andre institutioner • Overlevering af relevant synsfaglig viden fra grundskoleforløbet • Synspædagogisk og -didaktisk vejledning • Vejledning i procedurer og muligheder for specialpædagogisk støtte og bevilling af hjælpemidler
C6 Kurser eller temamøder for personale, elever og eller pårørende 1 time pr. personale eller familie	**Målgruppe** Personale, pårørende og svagsynede specialskoleelever. **Formål** Temamøde eller workshops, som giver deltagerne indsigt i og forståelse for synsnedsættelsen, synspædagogik og konsekvenserne for barnets udvikling, læring og trivsel. **Eksempler på kurser og workshops** <u>1. IT-hjælpemidler i den pædagogiske praksis</u> Målgruppe: Personale, elever og forældre Indhold: Arbejde med kompenserende hjælpemidler, produktion af materialer, udarbejdelse af pædagogiske forløb <u>2. IT eller CCTV i en pædagogisk faglig sammenhæng</u> Målgruppe: Personale Indhold: Udarbejdelse af pædagogiske forløb, hvor mål, metode og indhold sættes i relation til benyttelsen af synskompenserende hjælpemidler <u>3. Hvordan støtter jeg bedst mit synshandicappede barn?</u> Målgruppe: Forældre og andre pårørende Indhold: Tilrettelægges ud fra specifikke deltagerønsker, netværksdannelse, rollemodeller og lignende <u>4. Basiskursus</u> Målgruppe: Lærere og pædagoger i skoler og SFO'er Formål: Give kursisterne en grundlæggende forudsætning for at arbejde med specialskoleelever med nedsat syn i et inkluderende miljø Indhold: - Øjendiagnoser og konsekvenserne heraf - Synspædagogiske principper - Kompenserende hjælpemidler - Tilgængelighed - Mobility eller ledsageteknik - Handicapsyn

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
C7 Mestringsaktiviteter Dagsarrangement 2 timer pr. elev eller Overnatnings- arrangement 3 timer pr. elev	**Målgruppe** Specialskoleelever med nedsat syn. **Indhold** • Psyko-social udvikling, netværk og rollemodeller • Læring i fællesskaber, mestring, indsigt og accept • Udvikling af synsfaglige færdigheder, så som ADL og Mobility • Udvikling af personlige kompetencer • Udvikling af sociale kompetencer **Arrangementer eventuelt i samarbejde med regionalnetværk for eksempel** • Idrætsdage • Computercamp • Overlevelsesture • Familieweekend
C8 Support og vejledning i forbindelse med svagsynssoftware og hardware 2 timer pr. besøg + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Svagsynede specialskolebørn, der har fået bevilget IT-hjælpemidler. **Formål** Hjælpemidlet fungerer efter hensigten. **Indhold** • Hjælp i forbindelse med nedbrud • Reparation på stedet om muligt eller foranstaltning af anden løsning
C9 Kompenserende undervisning i brug af IT- hjælpemiddel 10 timer	**Målgruppe** Svagsynede specialskolebørn. **Formål** Styrke elevens brug af synskompenserende elektroniske hjælpemidler i den daglige undervisning. **Indhold** • Undervisning i anvendelsen af synskompenserende elektroniske hjælpemidler sker i samarbejde med personalet • Undervisningen tager udgangspunkt i elevens aktuelle behov og synsstatus
C10 Længerevarende undervisning i - Mobility - ADL - Punktskrift - Skærmlæsning - 'SeMer' 15 timer	**Målgruppe** Specialskolebørn tilmeldt Synsregisteret. **Formål** Indlæring af synskompenserende metodikker indenfor mobility eller ADL, punktskrift og skærmlæsningsprogrammer. **Indhold** • Undervisningstilbuddet tilpasses ud fra individuel vurdering

D: Ungeområdet syn

Ungdoms- og videregående undervisningsforløb efter grundskolen

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b
Bekendtgørelse af lov om kommunal indsats for unge under 25 år (BEK nr. 953 af 12/08/2024)
Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 118 af 05/02/2025)
Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsat (LBK nr. 280 af 01/03/2024)
Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse: Rehabilitering og undervisning af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse 0-18 år

Målgruppe
Unge over 16 år med nedsat syn, som ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet. Synsnedsættelsen skal være dokumenteret og have betydning for den unges mulighed for at være selvstændig og aktivt deltagende i samfundet på lige fod med andre.

Formål
Støtte og styrke den unges (re-)habilitering i forhold til erkendelse, identitetsdannelse, sociale interaktion og fremtidige muligheder i en stærk visuel og kompleks verden.
Forebygge mistrivsel, isolation og eksklusion fra ungdomslivets vigtige fællesskaber.
Afklare og formidle løsninger for så vidt angår alle vigtige udfordringer, der opstår i forbindelse med ungdomslivet og overgang til voksenlivet med henblik på at være selvstændig og aktiv deltagende i samfundet på lige fod med andre.

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
D0 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Formål** Afklaring af omfanget af synsnedsættelsen, hvilket skal danne grundlag for den fremtidige rådgivning og vejledning. Ajourføring og indsigt i sagsforløb. Opsamling og videregivelse af information til sagsfremstilling og udredning. **Indhold** • Indhentning og vurdering af synsoplysninger • Kontakt til familien og/eller skolen for at afklare behov • For børn udenfor Synsregisteret; afklare med kommunen om Center for Specialrådgivning Aarhus kan tilbyde rådgivning og vejledning
D0A Manglende afbud 2 timer	**Indhold** • Ydelsen anvendes, hvis planlagte aftaler eller møder ikke kan afholdes på grund af udeblivelse eller der meldes afbud senere end kl. 12 dagen før

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
D1 Tværfaglig udredning og forberedelse til ikke SPS berettiget uddannelser 10 timer	**Formål** Udredning af behov for rådgivning og vejledning i forbindelse med uddannelse. **Indhold** • Tværfaglig udredning – synsafprøvning • Møde med leder, lærere og studievejleder i samarbejde med den unge • Information, rådgivning og vejledning vedrørende særlige opmærksomhedspunkter som studerende med synsudfordringer • Demonstration af nye hjælpemidler • Sagsfremstilling til SPS-støtte og hjælp til anskaffelse af synskompenserende hjælpemidler • Vejlede og rådgive uddannelsesstedet om eventuelle ændringer i det fysiske miljø
D2 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning Årsydelse 12 timer	**Formål** Regelmæssig og opsøgende synsfaglig rådgivning og vejledning af den unge og dennes omgivelser. Al vejledning på ungdoms- og videregående uddannelsessteder varetages under UVM specialpædagogiske støtte (SPS), dog med undtagelse af STU. I**ndhold** • Indsigt i og erkendelse af synsnedsættelsen, dens omfang og betydning i forhold til et aktivt ungdomsliv • Indsigt i muligheder og rettigheder for unge med nedsat syn for eksempel; synskonsulent, ADL, mobility, handicapkørsel, STUK, IBOS, psykolog samt henvisning dertil • Udredning af behov for optisk kompensering hos specialoptiker • Afdækning af behov for synskompensering i form af hjælpemidler, belysning med mere • Afdækning af behov for mobility, så den unge kan færdes alene til og fra uddannelse samt i fritiden • Afdækning af behov for ADL, så den unge kan leve et selvstændigt ungdomsliv • Afdækning af andre udfordringer • Forebyggelse af mistrivsel og isolation ved for eksempel samtaler, kurser, netværksaktiviteter • Tværfagligt samarbejde med den kommunale ungeindsats (KUI) • Støtte ved overgange; for eksempel til og fra uddannelse, til erhverv, at flytte hjemmefra

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
D3 Løbende synspædagogisk rådgivning og vejledning på uddannelsessteder, som ikke er omfattet af SPS Årsydelse 12 timer	**Målgruppe** Unge synshandicappede, der ikke er omfattet af SU-styrelsens system. **Formål** Formidle synsfaglig viden samt rådgive og vejlede den unge, dennes undervisere og pædagogiske personale i forhold til inklusion og undervisning. **Indhold** • Løbende indhentning af information fra sagsbehandler, involverede fagpersoner, øjenlæge og optiker • Løbende vejledning af det pædagogiske personale • Optisk udredning efter behov • Observationer i klassen • Præsentation af relevante materialer og synstræningsprogrammer • Vejledning om indretning af lokaler i forhold til lys, kontraster • Udarbejdelse og gennemgang af rapport efter behov • Oplysning om kursustilbud for elever og personale • For uddannelser med indbygget praktikforløb; vejledning og rådgivning af praktiksted i forhold til synsproblematikker, hjælpemidler med mere • Oplysning om andre synskompenserende aktivitetstilbud og muligheder • Deltagelse i tværfagligt samarbejde med sagsbehandleren, KUI og andre relevante fagpersoner • Deltagelse i møder vedrørende den unge • Løbende samarbejde omkring digitale hjælpemidler
D4 Længerevarende undervisning i for eksempel - Mobility - ADL 15 timer	**Formål** Indlæring og mestring af synskompenserende metoder indenfor mobility og ADL, som er grundlæggende for et selvstændigt liv. Undervisningstilbuddet tilpasses ud fra individuel vurdering og behov. **Indhold** • Undervisning i mobility; at færdes som blind eller svagsynet således, at den unge selvstændigt kan færdes på kendte steder • Beskrivelse af ruter og/eller teknikker til brug ved træning • ADL undervisning i forhold til dagligdagens gøremål, herunder kompenserende blindeteknikker, system og struktur
D5 Enkeltstående, konkret og afgrænset synsfaglig indsats af kortere varighed Pr. påbegyndt time	**Indhold** • Ydelsen anvendes i tilfælde af behov for særlig og ekstraordinær indsats. Eksempler herpå kan være i forbindelse med fornyet behov for syns- eller hjælpemiddeludredning, kriser, uforudsete hændelser, studieskift, akutte problemer med hjælpemidler (for eksempel udlån af erstatning), ekstra undervisning med mere

E: Voksenområdet syn

Rådgivning og vejledning i forbindelse med nedsat synsfunktion

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b
Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 118 af 05/02/2025)
Vejledning om specialundervisning for voksne (VEJ nr. 9396 af 02/07/2009)

Formål
- Fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten
- Medvirke til at forbedre borgerens mulighed for at benytte kompenserende strategier, metoder og hjælpemidler, der øger borgerens mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet

Målgruppe
- Personer med nedsat funktionsevne som følge af nedsat syn
- Personer, der som følge af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig tilrettelagt undervisning og rådgivning for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsnedsættelsen, og som ikke kan modtage relevante tilbud med samme formål efter anden lovgivning

Indhold
- Modtagelse af henvendelse
- Udredning
- Rådgivning og vejledning
- Afprøvning af hjælpemidler eller forbrugsgoder
- Undervisning i at benytte kompenserende strategier, metoder og hjælpemidler
- Levering, support, afhentning af hjælpemidler
- Undervisning
- Kurser
- Opfølgning
- Afslutning; herunder sagsfremstilling til kommunen med henblik på løsningsforslag

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
E0 Manglende afbud 2 timer	**Indhold** • Hvis borger udebliver eller melder afbud senere end kl. 12 dagen før den planlagte aftale
E1 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Indhold** • Indhentning og vurdering af synsoplysninger i samarbejde med øjenlægekonsulent • Telefonisk kontakt med borger og/eller samarbejdspartner med henblik på vurdering af behov og planlægning af behov • Kortere rådgivning eller vejledning af borger via e-mail eller telefon
OBS **Alle øvrige E-ydelser forudsætter E1 eller fremsendelse af tilsvarende oplysninger**	
E2 Tværfaglig udredning, rådgivning og vejledning på Center for Specialrådgivning Aarhus 7 timer	**Indhold** • Struktureret samtale med borgeren for at afdække problematikker og ressourcer • Optisk udredning af synet, herunder blandt andet refraktion, forstørrelsesbehov, synsfelt, kontrastsensitivitet, filterbriller • Udredning af binokulært syn • Information om øjensygdommen og dens konsekvenser • Afprøvning og vurdering af behov for optiske hjælpemidler • Afprøvning og vurdering af behov for synskompenserende hjælpemidler • Rådgivning omkring belysning • Introduktion til – eller kort genopfriskning – af mobility • Rådgivning omkring ADL og afdækning af behov for yderligere ADL-undervisning • Psykisk støtte og hjælp til bearbejdning af synstabet • Rådgivning af pårørende og/eller personale • Henvisning til supplerende tilbud eller DBS (Dansk Blinde Samfund) • Sagsfremstilling til samarbejdskommuner
E3 Synskonsulent udredning på Center for Specialrådgivning Aarhus eller i borgers hjem 4 timer	**Indhold** • Struktureret samtale med borgeren for at afdække borgerens problematikker og ressourcer • Afprøvning og vurdering af behov for optiske hjælpemidler • Afprøvning og vurdering af behov for synskompenserende hjælpemidler • Information om øjensygdommen og dens konsekvenser • Rådgivning omkring belysning • Introduktion til – eller kort genopfriskning af – mobility • Rådgivning omkring ADL og afdækning af behov for yderligere ADL-undervisning • Psykisk støtte og hjælp til bearbejdning af synstabet • Rådgivning af pårørende og/eller personale • Henvisning til supplerende tilbud for eksempel DBS (Dansk Blinde Samfund) • Sagsfremstilling til samarbejdskommuner

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
E4 Opfølgning på indsatsen i forhold til øvrige E-ydelser 3 timer	**Indhold** • Opfølgende besøg i hjemmet • Undervisning eller geninstruktion i brug af bevilliget optik og hjælpemidler • Eftersyn og små reparationer af hjælpemidler • Undervisning eller geninstruktion i tidligere indlærte teknikker i forbindelse med undervisning i ADL og mobility • Orientering om andre foranstaltninger
E5 Revurdering af bevilligede hjælpemidler 2 timer	**Indhold** • Revurdering af hjælpemidlets beskaffenhed og anvendelighed til det bevilgede formål • Ombytning af hjælpemiddel i Aarhus Kommune • Sagsfremstilling til samarbejdskommuner
E6 Korterevarende undervisningsforløb 10 timer	**Indhold** • ADL-undervisning i mindre omfang i forhold til dagligdagens gøremål; kompenserende blindeteknikker • Mobility-undervisning i mindre omfang; at færdes som blind eller svagsynet • Mere vidtgående rådgivning omkring belysning; afprøvning, måling og sagsfremstilling til kommune • Yderligere støtte til accept af synstabet og etablering af ny identitet
E7 Længerevarende undervisningsforløb 14 timer	**Indhold** • ADL-undervisning – mere omfattende undervisningsforløb • Mobility-undervisning – mere omfattende undervisningsforløb i at færdes som blind eller svagsynet. Tilbydes også til personer med synsfeltsudfald (hemianopsi) som følge af hjerneskade • Undervisning i læsestrategier for personer med synsfeltsudfald (hemianopsi) som følge af hjerneskade
E10 Mindre kurser med specifikt fagligt indhold	**Indhold** Emner på disse kurser kunne for eksempel være: • Måltidsteknik • Bliv bedre til at bruge dit CCTV **Udførelse** • Undervisning over flere gange for mindre gruppe • Varighed aftales
E11 Rådgivning af personale eller minikursus i forhold til en borger 4 timer	**Indhold** • Vejledning og/eller undervisning i, hvordan man som personale bedst støtter en blind eller stærkt svagsynet borger • Undervisning i øjensygdommen • Undervisning i ledsageteknik og relevante kompenserende blindeteknikker eller brug af hjælpemidler
E12 Bevilling eller afslag 1 timer	**Indhold** • Bevilling eller afslag på hjælpemidler i Aarhus Kommune

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
E13 Sagsudredning førerhund 3 timer + eventuelt yderligere, se kommentar	**Indhold** • Vurdering af ansøgningen og vedlagte skema, som er udfyldt af leverandør ifølge aftale • Telefonisk kontakt med borger og/eller samarbejdspartner med henblik på vurdering af behov. Der kan være behov for sparring med førerhundeinstruktør eller forening, uddybning af udfyldt skema og lignende • Sagsbehandling og eventuel bevilling med skriftlig afgørelse til borger og førerhundeleverandør • Eventuel sparring til bevilligende myndighed i samarbejdskommuner. Det kan dreje sig om spørgsmål i forhold til, om borger er egnet, og hvorvidt der er mobility-færdigheder **Kommentar** • Kender Center for Specialrådgivning Aarhus ikke borger på forhånd, vil E1-ydelse dække indhentning af synsoplysninger og indledende afdækning • Skulle der være behov for hjemmebesøg, kan suppleres med en E3- eller E4-ydelse • Er der behov for supplerende mobility-undervisning, tages der E6- eller E7-ydelse alt efter omfang
E14 Opfølgning førerhund ¾ time	**Indhold** • Godkendelse af faktura på førerhund • Godkendelse af fakturaer på løbende udgifter
OBS **Afprøvning med mere i forhold til:** • **Døvblinde og fremmedsprogede borgere, hvor der er behov for tolk** • **Flerhandicappede** **Afregnes ydelsen med ydelsens timetal + eventuel ekstra tidsforbrug**	

G: Arbejdsmarkedsområdet syn
Voksne med tilknytning til arbejdsmarkedet

Kontaktperson Rikke Bjerre Dalum tlf.nr. 41 85 64 36

Lovgrundlag
Lov om kompensation til handicappede i erhverv (BEK nr. 1174 af 25/11/2019)
Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LBK nr. 280 af 01/03/2024)

G-ydelser kan suppleres med E- og H- ydelser

Målgruppe
Borgere, der – på grund af nedsat eller påvirket synsfunktion som følge af øjensygdom, hjerneskade, hjernerystelse med mere – er i fare for at miste eller ikke at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

Indhold
- Modtagelse af henvendelse
- Udredning synsfunktion og/eller arbejdssituation
- Rådgivning og vejledning
- Indsats på arbejdspladsen
- Afprøvning af arbejdsredskaber
- Levering, support, afhentning af arbejdsredskaber
- Undervisning
- Afslutning og/eller opfølgning

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
G0 Manglende afbud 3 timer	**Indhold** • Hvis borger udebliver eller melder afbud senere end kl. 12 dagen før den planlagte aftale
G1 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Indhold** • Telefonisk kontakt med borger og/eller samarbejdspartnere med henblik på afklaring og beskrivelse af behov • Kortere rådgivning eller vejledning af borger via e-mail eller telefon • Indhentning og vurdering af synsoplysninger • Aftale indsats i samarbejde med kommunen
OBS **Alle øvrige G-ydelser forudsætter G1**	
G2 Tværfaglig udredning, rådgivning og vejledning på Center for Specialrådgivning Aarhus til borgere med nedsat syn 11 timer	**Indhold** • Udredning af borgerens situation herunder uddannelses- eller arbejdssituation • Optisk afprøvning • Lysafprøvning • Hjælpemiddelafprøvning og vurdering af behov for anden kompensation • IT-afprøvning • Rådgivning og vejledning • Opsamling og handleplan • Fremsende vejledninger til borger • Rapport til Jobcenter og borger med anbefalinger • Fremsende udredning af arbejdsredskaber til Jobcentret • Oplysning om relevante netværk for erhvervsaktive med synshandicap
G2A Tværfaglig udredning, rådgivning og vejledning på Center for Specialrådgivning Aarhus til borgere med hjernebetinget synspåvirkning (hjernerystelse, hjerneskade og lignende) 12 timer	**Indhold** • Udredning af borgerens situation herunder uddannelses- eller arbejdssituation • Neurooptometrisk udredning • Lysafprøvning • Hjælpemiddelafprøvning og vurdering af behov for anden kompensation • IT-afprøvning • Rådgivning og vejledning • Opsamling og handleplan • Fremsende vejledninger til borger • Fremsende udredning af arbejdsredskaber til Jobcentret • Oplysning om relevante netværk og andre tilbud til målgruppen • * Kortfattet rapport til Jobcenter og borger med anbefalinger

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
G3 Indsats på arbejdspladsen 10 timer	**Indhold** • Møde på arbejdsplads med forberedelse og opfølgning • Information til arbejdsplads om synsfunktion og muligheder for kompensation • Beskrive og analysere arbejdsfunktion og støttebehov samt formulere forslag til kompensation • ADL og mobility på arbejdspladsen • Afprøve hjælpemidler • Sagsfremstilling • Installere eventuelle hjælpemidler • Arbejdspladsindretning, ergonomi og andre støtteforanstaltninger • Opfølgningsmøde på arbejdsplads
G4 Afprøvning af konkrete simple hjælpemidler til arbejdsbrug; for eksempel elektronisk lup, transportabelt CCTV, notatapparat, mobiltelefon med mere 6 timer	**Indhold** • Afdækning af behov i relation til arbejdsfunktioner • Afprøvning og instruktion • Fremsende udredning af arbejdsredskab til Jobcentret
G5 Afprøvning af konkrete avancerede hjælpemidler til arbejdsbrug; for eksempel synsforstærker, punktapparat med mere 15 timer	**Indhold** • Afdækning af behov i relation til arbejdsfunktioner • Afprøvning og instruktion • Fremsende udredning af arbejdsredskab til Jobcentret • Inddragelse af ekstern konsulent
G6 Opfølgning på indsats i tidligere bevilgede G-ydelser 3 timer	**Indhold** • Udarbejde og fremsende udredning af arbejdsredskab til Jobcentret • Supplerende indsats til tværfaglig udredning; for eksempel kontakt til arbejdspladsens IT-afdeling med henblik på afklaring af om konkrete anbefalinger er forenelige med arbejdspladsens IT-systemer • Ekstra tidsforbrug ved komplekse udredninger for eksempel G2A • Udarbejde og fremsende yderligere vejledninger til borger • Opfølgende besøg på arbejdspladsen • Udredning af genbevilling af arbejdsredskab • Eftersyn eller småreparationer af arbejdsredskab på Center for Specialrådgivning Aarhus eller arbejdsplads • Brush-up eller geninstruktion i tidligere indlærte teknikker vedrørende IT, mobility med mere • Opfølgning på bevilgede arbejdsredskaber med henblik på optimal brug

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
G7 Timebaseret IT-support eller anden synsfaglig konsulentydelse 2 timer + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Indkøb, levering og eventuel opsætning af bevilgede hjælpemidler på arbejdspladsen • Klargøring af udstyr • Koordinering og kommunikation med arbejdspladsens IT-ansvarlige • Installation af synskompenserende programmer samt individuel tilpasning af indstillinger • Individuel synskompenserende tilretning af brugerflade på PC og i anvendte applikationer • Grundlæggende instruktion i brug af udstyret • Opgradering af enkelte programmer • Fejlretning eller support på bevilget IT-udstyr • Nedtagning ved bevillingens ophør og klargøring til genbrug • Fjernsupport • Support på udstyr indleveret og afhentet på Center for Specialrådgivning Aarhus • Samarbejde med den kommunale indsats på arbejdsmarkedsområdet • Rådgivning af undervisere, jobkonsulenter, virksomhedskonsulenter med flere • Mobility eller anden borgerrettet indsats, hvor tidsforbruget er svært at estimere på forhånd
G8 Kortere vejlednings- og undervisningsforløb 5 timer	**Indhold** Arbejdsrelateret vejledning og undervisning indenfor følgende områder • ADL • Mobility • Synskompenserende IT • Kommunikation og mestring • Undervisning i brug af hjælpemidler til arbejdsbrug (elektronisk lup, transportabelt CCTV, notatapparat, mobiltelefon med mere) • Undervisningen er målrettet den enkeltes konkrete arbejdssituation - tilrettelægges individuelt • Undervisningen tilrettelægges, så den passer ind i arbejdssituationen, og kan afvikles på Center for Specialrådgivning Aarhus eller på den konkrete arbejdsplads
G9 Mellemlangt vejlednings- og undervisningsforløb 10 timer	**Indhold** Arbejdsrelateret vejledning og undervisning indenfor følgende områder • ADL • Mobility • Synskompenserende IT • Kommunikation og mestring • Undervisning i brug af hjælpemidler til arbejdsbrug (elektronisk lup, transportabelt CCTV, notatapparat, mobiltelefon med mere) • Undervisningen er målrettet den enkeltes konkrete arbejdssituation - tilrettelægges individuelt • Undervisningen tilrettelægges, så den passer ind i arbejdssituationen, og kan afvikles på Center for Specialrådgivning Aarhus eller på den konkrete arbejdsplads

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
G10 Længere vejlednings- og undervisningsforløb 15 timer	**Indhold** Arbejdsrelateret vejledning og undervisning indenfor følgende emner • ADL • Mobility • Synskompenserende IT • Kommunikation og mestring • Undervisning i brug af hjælpemidler til arbejdsbrug (elektronisk lup, transportabelt CCTV, notatapparat, mobiltelefon med mere) • Undervisningen er målrettet den enkeltes konkrete arbejdssituation - tilrettelægges individuelt • Undervisningen tilrettelægges, så den passer ind i arbejdssituationen, og kan afvikles på Center for Specialrådgivning Aarhus eller på den konkrete arbejdsplads
G11 Synsfaglig indsats, hvor Jobcentret igennem en længere periode har brug for en synsfaglig samarbejdspartner i det tværfaglige samarbejde omkring et borgerforløb 25 timer	**Indhold** • Eksempler på forløb: Integrationsforløb, ressourceforløb og afklaringsforløb • Afklaring og beskrivelse af skånebehov • Afprøvning af hjælpemidler og undervisning i brug af hjælpemidler før og i eventuel praktik • Besøg på arbejdsplads eller praktiksted • Deltagelse i møder med borger og Jobcenter • Vejledning i arbejdspladsindretning og arbejdstilrettelæggelse • Information og rådgivning til sagsbehandler, underviser, arbejdsgiver og andre om øjenlidelsen, konsekvenser og kompensationsmuligheder • Synsfaglig indsats på sprogskole vedrørende undervisning og prøver • Undervisning og vejledning i avanceret brug af synskompenserende hjælpemidler for eksempel Jaws • Afrapportering

H: Synskompenserende digitale kommunikationshjælpemidler

Rådgivning og vejledning i forbindelse med synskompenserende digitale kommunikationshjælpemidler

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b
Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 118 af 05/02/2025)
Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven (BEK nr. 92 af 31/01/2025)
Vejledning om specialundervisning for voksne (VEJ nr. 9396 af 02/07/2009)

Formål
- Fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten
- Tilbyde rådgivning til personer med nedsat funktionsevne
- Afprøve hjælpemidler eller forbrugsgoder og beskrive forslag til løsning
- Medvirke til at forbedre deltagerens mulighed for at benytte kompenserende strategier, metoder og hjælpemidler, der øger borgerens mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet

Målgruppe
- Personer med nedsat funktionsevne som følge af nedsat syn
- Personer der, som følge af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, har behov for særlig tilrettelagt undervisning og rådgivning for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsnedsættelsen, og ikke kan modtage relevante tilbud med samme formål efter anden lovgivning

Indhold
- Modtagelse af henvendelse
- Udredning
- Rådgivning og vejledning
- Afprøvning af hjælpemidler og/eller forbrugsgoder
- Levering, support, afhentning af hjælpemidler
- Undervisning
- Kurser
- Afslutning

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
H0 Manglende afbud 3 timer	**Indhold** • Hvis borger udebliver eller melder afbud senere end kl. 12 dagen før den planlagte aftale
H1 Forberedende udredning 2 timer	**Indhold** • Indhentning og vurdering af synsoplysninger • Telefonisk kontakt med borger med henblik på afklaring af behov – herunder behov for optisk undersøgelse • Aftale indsats i samarbejde med kommunen
OBS **H2-H9 forudsætter H1 eller fremsendelse af tilsvarende oplysninger**	
H2 Hjælpemiddel-afprøvning 10 timer	**Indhold** • Optisk udredning efter behov • Struktureret samtale med borger for at afdække dennes problemer og/eller ressourcer i anvendelsen af IT • Afdækning af brugers kommunikative begrænsninger som følge af det nedsatte syn • Vurdering af eventuel eksisterende IT-løsning hos borger med henblik på genanvendelse i en hjælpemiddelløsning • Afprøvning af IT-hjælpemiddelløsning til kommunikation • Afdækning af individuel tilpasning til brugeren • Eventuel langtidsafprøvning hos borger i tvivlstilfælde • Rådgivning omkring belysning og ergonomi • Vurdering af borgers færdigheder som 'IT-borger' • Sagsfremstilling **Bemærk** I tilfælde, hvor der er tvivl om borgerens evner eller motivation for at benytte udstyret, kan der efter kommunens accept etableres afprøvning over længere tid, eventuelt med udlånt udstyr. Afregnes med særskilt ydelse efter aftale. Ved afprøvning af komplicerede og sammensatte løsninger for eksempel punktnotatapparater, punktprintere, trådløs kommunikation mellem forskellige dele af udstyret, nyt og afprøvet udstyr kan der være behov for ekstra ydelse. Afregnes med særskilt ydelse efter aftale.
OBS **H2B ydelsen forudsætter en H2A ydelse**	
H3A Levering af større IT-løsning	**Indhold** • Indkøb og klargøring af IT-hjælpemiddelløsning inklusive CPU-enhed i forhold til de afdækkede individuelle behov • Opsætning af IT-løsning, herunder også for eksempel svingarm, belysning, PC-bord med videre • Backup eller flytning af data ved udskiftning af CPU-enhed • Grundinstruktion i brug af løsning – tænd og sluk • To timers support på løsning det første år efter levering

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
14 timer	**Bemærk** Ved levering af komplicerede og sammensatte løsninger for eksempel punktnotatapparater, punktprintere, trådløs kommunikation mellem forskellige dele af udstyret, nyt og uafprøvet udstyr kan der være behov for ekstra ydelse, afregnes som H11.
H3B Levering af mindre IT-løsning 6 timer	**Indhold** • Indkøb og klargøring af IT-hjælpemiddel, for eksempel programmer/opdateringer og/eller perifere enheder for eksempel skærm, scanner og printer • Grundinstruktion i brug af leverancen • To timers support på udstyr det første år efter levering
H4 Afprøvning af mindre, digitale hjælpemidler eller Udredning af behov i forbindelse med udskiftning eller opgradering af IT 6 timer	**Indhold** • Udredning af behov • Indkøb, levering og installation • Grundinstruktion i brug af udstyret; tænd og sluk • Sagsfremstilling til kommunen Eksempler på mindre digitale hjælpemidler; digitale notatapparater og Daisyafspillere samt synskompenserende mobiltelefoner med trykknapper.
H5 Undervisning i kommunikation med PC og kompenserende software; forstørrelse eller Kommunikation med SmartPhone eller tabletcomputer 10 timer	**Målgruppe** Borgere med IT-erfaring. **Indhold** • Kommunikation med Zoomtekst eller SuperNova; forstørrelse • Undervisning i hjælpemidlets kompenserende funktioner og teknikker, anvendt sammen med for eksempel Windows, e-mail og internettjenester • Undervisning i SmartPhones eller tablets kompenserende funktioner og teknikker anvendt sammen med for eksempel telefoni, sms, e-mail og internettjenester
H5A Undervisning i kommunikation med PC og kompenserende software; forstørrelse 20 timer	**Målgruppe** Borgere uden IT-erfaring. **Indhold** • Kommunikation med Zoomtekst eller SuperNova; forstørrelse • Undervisning i hjælpemidlets kompenserende funktioner og teknikker, anvendt sammen med for eksempel Windows, e-mail og internettjenester
H6 Undervisning i kommunikation med PC og kompenserende software; forstørrelse og tale 15 timer	**Målgruppe** Borgere med IT-erfaring. **Indhold** • Kommunikation med Zoomtekst, SuperNova eller Reader • Undervisning i hjælpemidlets kompenserende funktioner og teknikker, anvendt sammen med for eksempel Windows, e-mail og internettjenester

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
H6A Undervisning i kommunikation med PC og kompenserende software; forstørrelse og tale 25 timer	**Målgruppe** Borgere uden IT-erfaring. **Indhold** • Kommunikation med Zoomtekst, SuperNova eller Reader • Undervisning i hjælpemidlets kompenserende funktioner og teknikker, anvendt sammen med for eksempel Windows, e-mail og internettjenester
H7 Undervisning i kommunikation med PC og kompenserende software 25 timer	**Målgruppe** Blinde borgere. **Indhold** • Kommunikation med Jaws skærmlæser • Undervisning i hjælpemidlets kompenserende funktioner og teknikker, anvendt sammen med for eksempel Windows, e-mail og internettjenester
H8 Undervisning i brug af mindre, digitale hjælpemidler og programmer eller Mindre genopfriskningskursus i brug af kompenserende programmer 5 timer	**Indholdsbeskrivelser** <u>Mobiltelefoner med trykknapper og synskompenserende funktioner</u> - Brug af mobiltelefonens funktioner – menuer, sms, adressekartotek med videre ved hjælp af synskompenserende programmer til telefoner <u>Milestone med Daisy eller Victor Stream</u> - Indtaling af beskeder - Organisering i mapper - Overførsel af filer fra PC - Afspilning af Daisy bøger <u>Kursus i 10-fingersystem</u> - Keyboard Pro eller andet selvstudieprogram - Installation af program - Kompenserende tilretning af brugerflade - Instruktion i anvendelse af program – baseret på selvstudie - Opfølgning undervejs i forløbet
H9 Undervisning i punktløsninger 20 timer	**Indhold** Undervisning i brug af punktnotatapparat: • Indskrivning af punktnotater • Gemme notater, åbne notater • Samarbejde mellem punktnotatapparat og PC • Anvendelse af kalender, Internetbrowser og øvrige funktioner i apparatet
H10 Fejlretning via telefon, e-mail eller fjernopkobling Pr. påbegyndt time	**Indhold** • Support via telefon eller e-mail • Fjernsupport • Support på udstyr indleveret og afhentet hos Center for Specialrådgivning Aarhus

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
H11 Fejlretning og support hos borger 2 timer + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Support og fejlretning hos borger • Eventuel efterfølgende kontakt til kommunen vedrørende udskiftning af defekt udstyr • Indkøb, levering og installation af bevilget udstyr Gælder dog ikke PC og hele systemer – her leveres under H3A og H3B
H12 Deponering af IT-hjælpemidler til genanvendelse 2 timer	**Indhold** • Omhandler brugbart IT-udstyr, som en borger ikke længere anvender • Afhentning af IT-udstyr hos tidligere bruger • Registrering og opbevaring af IT-udstyr • Opmærksomhed på genanvendelse ved bevilling af tilsvarende til anden borger • Oplysning om depot til kommune efter behov

HØ: Høreområdet

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

Formål
Fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.
Medvirke til at forbedre borgers mulighed for at benytte kompenserende strategier, metoder og hjælpemidler, der øger borgers mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet.

Målgrupper
1. Personer – både børn og voksne – med væsentlig nedsat funktionsevne som følge af nedsat, forvrænget eller ophævet hørelse. Personerne skal være bosiddende i Aarhus Kommune eller Aarhus Kommune skal have handleforpligtelsen overfor borger, selv om borger bor i anden kommune
2. Personer – som nævnt ovenfor i punkt 1 – der ansøger om høretekniske hjælpemidler til privat brug
3. Personer, der er over pensionsalderen, og som ansøger om høretekniske hjælpemidler til lønnet job eller ordinær beskæftigelse

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
HØ0 Manglende afbud 2 timer	**Indhold** • Ydelsen anvendes, hvis planlagte aftaler eller møder ikke kan afholdes på grund af udeblivelse eller der meldes afbud senere end kl. 12 dagen før
HØ1 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Indhold** • Kontakt med borger og/eller samarbejdspartnere med henblik på afklaring og kort beskrivelse af behov • Afklaring af høreapparatstatus: Hvilket høreapparat har borger Hvor er det udleveret fra; offentligt eller privat Hvor gammelt er høreapparatet Fungerer høreapparatet optimalt Hvornår er det sidst efterset eller justeret Samtykke til indhentning af yderlige audiologiske oplysninger • Indhentning og vurdering af interne og eksterne høreoplysninger • Indledende råd og vejledning, herunder for eksempel afsendelse af skriftlig vejledning, kvitteringsbrev med mere
HØ2 Afklarende sagsudredning 1 time	**Indhold** • Vurdering af den forberedende sagsudredning • Yderligere afklaring af høreapparatets funktion og muligheder: Er der uudnyttede muligheder i høreapparatet, der kan afhjælpe problemet uden behov for ansøgte hjælpemiddel. Eventuelt samarbejde internt i kommunens høreteam Afprøvning af de relevante uudnyttede muligheder i høreapparatet • Vurdering af, hvad borger selv kan gøre i forhold til det aktuelle høretab for eksempel afprøve alternative løsninger

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
HØ3 Høreteknisk hjælpemiddel – Lille 1 time	**Indhold** Sag med lille kompleksitet • Struktureret samtale med borgeren for at afdække borgerens problemer og/eller ressourcer • Information om eget høre- og skelnetab og betydningen heraf samt vejledning i høretaktik • Information om og vejledning i høreapparat og muligheder inklusiv tilgængelighed i det offentlige rum • Psykisk støtte eller hjælp til håndtering af høretabet • Rådgivning af pårørende og/eller personale i høre- og skelnetab samt høretaktik • Myndighedsafgørelse af behov for aktuelle ansøgte høretekniske hjælpemiddel • Afprøvning af relevante modeller og eventuel efterfølgende udlevering og instruktion • Myndighedsafgørelse af behov for øvrige høretekniske hjælpemidler • Identifikation og afstemning af forventninger til det høretekniske hjælpemiddel • Information og vejledning i 'Frit Valg' af hjælpemidler • Afklaring af behov for teknikerhjælp til montering eller opsætning i hjemmet, afklares ofte efterfølgende, hvis borger selv forgæves har forsøgt • Aftale om opfølgning af udleveret hjælpemiddel • Dokumentation i kommunens dokumentationssystemer samt bestilling af tekniker og/eller hjælpemidler • Vejledning i andre støttemuligheder offentlig eller privat, leverandør af høreapparater, kommunens høreomsorg, CFD (Center for Døve), IKH (Institut for Kommunikation og Handicap), Jobcenter Aarhus og studievejleder på uddannelse
HØ4 Høreteknisk hjælpemiddel – Mellem 3 timer	**Indhold** Se HØ3 – med mellem kompleksitet
HØ5 Høreteknisk Hjælpemiddel – Stor 5 timer	**Indhold** Se HØ3 – med stor kompleksitet

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
HØ6 Teknisk og/eller pædagogisk bistand til allerede bevilget hjælpemiddel – Lille 2 timer	**Indhold** Sag med lille kompleksitet • Borgere som har behov for teknisk og/eller pædagogisk bistand til tidligere bevilget udstyr • Udredning af problemet • Vurdering i forhold til løsning af problemet. Dette kan medføre fremmøde på Center for Specialrådgivning Aarhus, udgifter til reparation og/eller udskiftning • Afhængig af udredning kan det blive aktuelt at igangsætte en anden ydelse til indkøb, installation og specialtilpasning af nye hjælpemidler
HØ7 Teknisk og/eller pædagogisk bistand til allerede bevilget hjælpemiddel – Stor 4 timer	**Indhold** Se HØ6 – med stor kompleksitet
HØ8 Aflevering af høre-tekniske hjælpemidler 1 timer	**Indhold** • Vurdering af genbrugsværdi • Indhentning af manglende dele hos borger, opdatering samt klargøring til lager • Bestille afhentning eller kassation via Cura • Ajourføring af hjælpemiddelregistrering i borgerjournal
HØ9 Klagesager Pr. påbegyndte time	**Indhold** • Uddybning af klagen • Revurdering af eksisterende og nye oplysninger • Genvurdering • Ved fastholdelse af afslag – Ankeskema • Ved imødekommelse af borgers klage: Henvise til den relevante ydelse i forhold til udlevering, afprøvning og opfølgning

KO: Kommunikation

Rådgivning og vejledning i forbindelse med hjælpemidler til kommunikation, struktur, hukommelse og ordblindhed

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

Formål
- Fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten
- Tilbyde rådgivning til personer med nedsat funktionsevne
- Afprøve hjælpemidler eller forbrugsgoder og beskrive forslag til løsning
- Medvirke til at forbedre deltagerens mulighed for at benytte kompenserende strategier, metoder og hjælpemidler, der øger deltagerens mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet

Målgruppe
- Personer med nedsat funktionsevne i forhold til kommunikation og kognition
- Alle ydelser henvender sig til både børn og voksne

Indhold
- Modtagelse af henvendelse
- Udredning
- Rådgivning og vejledning
- Afprøvning af hjælpemidler eller forbrugsgoder
- Levering, support, afhentning af hjælpemidler
- Instruktion til borger i brug af hjælpemidler
- Oplæring eller instruktion af relevant fagpersonale og pårørende
- Afslutning
- Der ydes telefonisk support i ½ år efter bevilling og derefter afsluttes sag
- Myndighedsfunktion for borgere i Aarhus kommune
- I relevante sager sendes skriftlig konklusion til bevilgende myndighed i samarbejdskommuner

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
KO1 Udredning af behov og muligheder 2 timer	**Indhold** • Henvendelser, hvor der er tvivl om, hvorvidt borgere vil kunne bruge et kommunikationshjælpemiddel • Foreløbig udredning af borgerens evne til at bruge et kommunikationshjælpemiddel med henblik på en eventuel videre afprøvning
KO2 Kommunikations-hjælpemidler og elektronisk udstyr – Kortvarig indsats 3 timer	**Indhold** • Henvendelser, hvor borgere har behov for kommunikationshjælpemidler og elektronisk udstyr, som kræver en kortvarig indsats • Udredning og afprøvning af borgerens evne og muligheder for at anvende et kommunikationshjælpemiddel eller elektronisk udstyr Udskiftning eller opdatering af tidligere bevilgede hjælpemidler • Efter aftale med den bevilgende myndighed indkøbes og udleveres hjælpemidlet • Borgeren instrueres i brugen af hjælpemidlet

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
KO3 Kommunikations-hjælpemidler og elektronisk udstyr – Mellemlang indsats 6 timer	**Indhold** • Henvendelser, hvor borgere har behov for kommunikationshjælpemidler og elektronisk udstyr, som kræver en mellemlang indsats • Udredning og afprøvning af borgerens evne og muligheder for at anvende et kommunikationshjælpemiddel eller elektronisk udstyr • Udskiftning eller opdatering af tidligere bevilgede hjælpemidler • Efter aftale med den bevilgende myndighed indkøbes og udleveres hjælpemidlet • Borgeren instrueres i brugen af hjælpemidlet
KO4 Kommunikations-hjælpemidler og elektronisk udstyr – Længerevarende indsats 11 timer	**Indhold** • Henvendelser, hvor borgere har behov for kommunikationshjælpemidler og elektronisk udstyr, som kræver en længerevarende indsats • Udredning og afprøvning af borgerens evne og muligheder for at anvende et kommunikationshjælpemiddel eller elektronisk udstyr • Udskiftning eller opdatering af tidligere bevilgede hjælpemidler • Efter aftale med den bevilgende myndighed indkøbes og udleveres hjælpemidlet • Borgeren instrueres i brugen af hjælpemidlet
KO5 Kommunikations-hjælpemidler til voksne ordblinde 3 timer	**Indhold** • Borgere, der på grund af ordblindhed, har svært ved at læse og/eller kommunikere skriftligt • Afprøvning på Center for Specialrådgivning Aarhus, hvor der foregår en udredning og afprøvning af borgerens evne og muligheder for at betjene de forskellige specialprogrammer • Gennemgang af muligheder for brug af indbyggede ordblindefunktioner på borgers egne enheder • Efter aftale med bevilgende myndighed indkøbes, installeres og specialtilpasses programmerne • Borgeren instrueres i brug af programmer
KO6 Hjælpemidler til symbolkommunikation 26 timer	**Indhold** • Borgere, der på grund af funktionsnedsættelse, har brug for at kommunikere via symboler • Afprøvning på Center for Specialrådgivning Aarhus eller i borgerens hjem, hvor der foregår en udredning og afprøvning af borgerens evner og muligheder for at kunne kommunikere ved hjælp af symboler • Ekstraordinær indsats i forhold til opsætning af symbolkommunikation i elektroniske kommunikationsprogrammer • Udarbejdelse af mindre kommunikationsbøger. Udgifter til materialer er indeholdt i ydelsen • Efter aftale med den bevilgende myndighed indkøbes, installeres og specialtilpasses kommunikationshjælpemidlerne • Borgeren og eventuelle hjælpere instrueres i brug af udstyret inklusive specialprogrammer

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
KO7 Kommunikations-hjælpemidler til personer med funktionsnedsættelse, der kræver en kompleks indsats 40 timer	**Indhold** • Borgere med en svær funktionsnedsættelse, der har behov for en ekstraordinær indsats for at kunne benytte et kommunikationshjælpemiddel • Afprøvning på Center for Specialrådgivning Aarhus eller i borgerens hjem, hvor der foretages en udredning og afprøvning af borgerens evne og muligheder for at betjene de forskellige kommunikationshjælpemidler • Indsatsen kan kræve ekstra tværfaglig koordinering, længerevarende instruktion af borger, pårørende og professionelle • Desuden kan indsatsen kræve, at der bliver lavet specialfremstillede, individuelle kommunikationssystemer • Efter aftale med den bevilgende myndighed indkøbes, installeres og specialtilpasses kommunikationshjælpemidlerne • Borgeren og pårørende og/eller personale instrueres i brug af kommunikationshjælpemidlet
KO8 Teknisk bistand til allerede bevilget udstyr 2 timer pr. besøg + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Borgere som har behov for teknisk bistand til tidligere bevilget kommunikationsudstyr • Udredning af det tekniske problem • Løsning af det tekniske problem. Dette kan medføre udgifter til reparation og/eller udskiftning • Afhængig af udredning, kan det blive aktuelt at igangsætte en anden ydelse til indkøb, installation og specialtilpasning af nye hjælpemidler
KO9 Opfølgning Pr. påbegyndt time	**Indhold** • Hvis der er behov for yderligere tid i den eller de valgte ydelser, kan der tilkøbes ekstra timer for at færdiggøre indsatsen
KO10 Manglende afbud 3 timer	**Indhold** • Hvis borger udebliver eller melder afbud senere end kl. 12 dagen før den planlagte aftale
KO11 Henvendelse retur eller videresendt 2 timer	**Indhold** • Hvis borger trækker sagen tilbage • Hvis der vurderes, at sagen hører til i anden forvaltning, videresendes sagen til rette instans • Hvis samarbejdskommunen trækker en henvendelse tilbage, efter den er registreret og visiteret hos Center for Specialrådgivning Aarhus, afregnes der 2 timer i kommunens abonnement
KO12 Sagsbehandling Aarhus Kommune 2 timer	**Indhold** • Administrativ sagsbehandling

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
KO13 Undervisning og kurser for fagpersoner	**Målgruppe** Personale i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner **Indhold** • Forløbets indhold aftales og afstemmes efter deltagernes uddannelses- og erfaringsniveau • Varighed og sted aftales
BKO Børn og kommunikation PPR 1 time + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Ydelse for oprettelse af børnesager, der ikke er indbefattet af §§ 112 og 113 i serviceloven • Ydelsen skal bruges blandt andet i sager løst for PPR Aarhus, PPR Skanderborg eller en anden eksisterende abonnementskommune
GKO Kommunikation Jobcentre 1 time + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Ydelse for oprettelse af jobcentersager, der ikke er indbefattet af §§ 112 og 113 i serviceloven • Ydelsen skal bruges blandt andet i sager løst for Jobcenter Aarhus eller jobcentre i andre eksisterende abonnementskommuner

L: Rådgivning og vejledning vedrørende lys

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 112 og 113b

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
L1 Belysning på institutioner 2 timer pr. besøg + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Ved nybyggeri eller renovering. I samarbejde med installatør, arkitekter, visitatorer og andre. **Formål** Vejledning i hensyntagende lyssætning til svagsynede. **Indhold** • Vejledning om lys • Belysningsniveau • Placering af armaturer • Lysfarver • Blænding fra armaturer • Dæmpning • Vejledning om omgivelser • Farvevalg • Kontraster • Blænding fra flader og inventar • Indretning • Kendemærker

MO: Siddestilling

Siddestillingsanalyse, tryksårsudredning og 24-timers positionering

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

Målgruppe
Terapeuter, der arbejder med kørestolsbrugere med følgende problematikker:

- Har vanskeligt ved at indtage og opretholde den siddende eller liggende stilling
- Har svært ved at udføre dagligdags aktiviteter i deres kørestole
- Har eller er i risiko for at udvikle fejlstillinger eller tryksår

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
MO1 Siddestillingsanalyse 20 timer	**Henvender** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner. **Indhold** • Siddestillingsanalysen er en systematisk, aktivitetsbaseret skabelon til indsamling af oplysninger om borgers hverdag. Der tages udgangspunkt i COPM's 7 trins model og ABSA. Der er hentet inspiration i Fællessprog 3 • Oplysningerne indsamles i samarbejde med borger, kommunens terapeut og pårørende og/eller kontaktperson • Analysen består af et grundigt helhedsorienteret interview, omkring vaner og rutiner over hele døgnet, samt en fysisk undersøgelse i kørestol og på briks • De indsamlede oplysninger danner fundamentet for den løsning, der foreslås og sammenfattes i en rapport • Ønskes hjælp til afprøvning af hjælpemidler tilføjes MO2 eller MO6 **Hvor** Analysen foretages oftest i Siddeklinikken hos Center for Specialrådgivning Aarhus.

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
MO2 Specialtilpasning af kørestol 27 timer	**Henvender** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner. **Indhold** • Ydelsen forudsætter MO1 eller MO4 og foregår efter formidling af Siddestillingsanalyse eller Tryksårsudredning • Udvælgelse af egnet kørestol og sædesystem • Der er tale om et længere forløb – op til tre afprøvninger med måltagning og tilpasning. Afprøvninger vil tage udgangspunkt i anbefalinger fra rapporten og oftest i samarbejde med henvender • Udvælgelse af egnede produkter til afprøvning • Op til tre afprøvninger med måltagning og tilpasning af de relevante produkter i samarbejde med borger, den kommunale terapeut og forhandler **Tilpasningen kan foregå** • I Siddeklinikken hos Center for Specialrådgivning Aarhus • I borgers hjem • Hos leverandør af hjælpemidlet • Eller i træningslokale
MO3 Faglig sparring 2 timer + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner**.** **Indhold** • Der kan tilbydes faglig sparring på en konkret borgers siddestilling i kørestol • Inden sparring, udfylder henvender oplysningsskema omkring borgers funktionsniveau og hjælpemidler samt sender billeder • Der kan deltage flere terapeuter i forløbet **Hvor eller hvordan** Kan foregå via Microsoft TEAMS, hos borger eller ved deltagelse i personalemøder.
MO4 Tryksårsudredning 17 timer	**Målgruppe** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner**.** **Indhold** • Tryksårsudredningen er en systematisk, aktivitetsbaseret skabelon, der tager udgangspunkt i COPM's 7 trins model og ABSA. Der er hentet inspiration i Fællessprog 3 • Der udføres en fysisk undersøgelse såvel som et grundigt helhedsorienteret interview, omkring vaner og rutiner over hele døgnet • Udredningen foretages i borgers hjem med deltagelse af sygeplejerske, terapeut eller plejepersonale • De indhentede oplysninger analyseres, og der udarbejdes konklusion og løsningsforslag • Målet er at finde årsagen til tryksårets opståen, sætte ind med de rette tiltag og dermed give de bedste forudsætninger for heling • Ønskes hjælp til afprøvning af hjælpemidler tilføjes MO2 eller MO6

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
MO5 Trykmåling 2 timer + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner. **Indhold** • Trykmåling kan tilbydes i forbindelse med Siddestillingsanalyse og Tryksårsudredning eller kan udføres separat • Selve trykmålingen kan foretages på forskellige hjælpemidler – både i den siddende og liggende stilling • Efter endt trykmåling tilbydes formidling af fund og eventuelle løsningsforslag **Trykmålingen kan foregå** • I Siddeklinikken hos Center for Specialrådgivning Aarhus • I borgers hjem • Hos leverandør af hjælpemidlet • Eller i træningslokale
MO6 Afprøvning og/eller tilretning af hjælpemidler 2 timer + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner. **Indhold** • Ydelsen forudsætter MO1 eller MO4 og foregår efter formidling af Siddestillingsanalyse eller Tryksårsudredning • Efter formidling af Tryksårsudredning eller Siddestillingsanalyse, kan der tilbydes afprøvning af puder, madrasser og lejringspuder i samarbejde med relevante deltagere • Afprøvninger vil tage udgangspunkt i anbefalinger fra rapporten **Afprøvningen og/eller tilretningen kan foregå** • I Siddeklinikken hos Center for Specialrådgivning Aarhus • I borgers hjem • Hos leverandør af hjælpemidlet • Eller i træningslokale
MO7 Opfølgning 2 timer + pr. påbegyndt time	**Målgruppe** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner. **Indhold** Hvis der er behov for yderligere rådgivning, der ikke kan dækkes af andre ydelser: • Opfølgning på nyligt afsluttet sag – information og/eller instruktion til pårørende og hjælper • Afprøvninger, møder eller hjemmebesøg **Opfølgningen kan foregå** • I Siddeklinikken hos Center for Specialrådgivning Aarhus • I borgers hjem • Hos leverandør af hjælpemidlet • Eller i træningslokale
MO8 Forberedende sagsudredning 2 timer	**Indhold** • Indhentning og vurdering af oplysninger • Telefonisk kontakt med borger og/eller samarbejdspartner med henblik på vurdering af behov

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
MO9 Manglende afbud 3 timer	**Indhold** • Hvis borger udebliver eller melder afbud senere end kl. 12 dagen før den planlagte aftale
MO10 Pudetjek 3 timer	**Målgruppe** Borgerkonsulenter og konsulenter i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner. **Indhold** Efter Siddestillingsanalyse eller Tryksårsudredning kan der tilbydes pudetjek. Pudetjek gælder for puder med luft og tilbydes cirka hver tredje måned. **Pudetjek foregå** • I Siddeklinikken hos Center for Specialrådgivning Aarhus
MO11 Undervisning og kurser for fagpersonale	**Målgruppe** Personale i Aarhus kommune samt personale fra andre kommuner. **Indhold** • Forløbets indhold aftales og afstemmes efter deltagernes uddannelses- og erfaringsniveau • Varighed og sted aftales

N: Syn-hjerne

Lovgrundlag
Afhængig af omstændighederne er syn-hjerne-området tilknyttet forskellig lovgivning:
Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LBK nr. 280 af 01/03/2024)
Bekendtgørelse af sundhedsloven (LBK nr. 1015 af 05/09/2024)

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
N0 Samtale uden udredning 2 timer	**Indhold** • Udredende synssamtale med synskonsulent enten fysisk eller telefonisk • Indhentning af relevante oplysninger • Behovet for videre rehabilitering vurderes. Vurderes der ikke behov for yderligere udredning afsluttes borger
N1 Samtale og udredning 6 timer	**Indhold** • Udredende synssamtale med synskonsulent enten fysisk eller telefonisk • Tværfaglig neurooptometrisk udredning, herunder afdækning af synsproblematikker, synsprøve, filterafprøvning og forklaring på synsproblematikken og eventuelt behov for videre forløb eller indsats • Tilbagemelding og sagsfremstilling på udredningen videregives til henvisende fagpersonale • Hvis det skønnes relevant med videre forløb fra CSA, drøftes dette med det henvisende fagpersonale og borger
N2 Kompensering lys/IT/filter 4 timer	**Indhold** • Kompenserende afprøvning og forløb med henblik på lys, filter, IT-afprøvning med videre
N3 Træning ved synskonsulent 10 timer	**Indhold** • Træning og/eller kompensationsteknikker i ADL, færden, læsning med videre • COPM udføres før og efter forløb
N3A Tillæg til træning ved synskonsulent 5 timer	**Indhold** • Opfølgning på N3
N4 Træning ved neurooptometrist 10 timer	**Indhold** • Okulomotorisk træningsforløb med henblik på at forbedre synsfunktionen • COPM udføres før og efter forløb
N4A Tillæg til træning ved neurooptometrist 5 timer	**Indhold** • Opfølgning på N4

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
N5 Rådgivning og sparring til samarbejdspartnere 2 timer	**Indhold** • Rådgivning af henvisende fagpersonale med henblik på integrering af visuelle aktiviteter i genoptræning
N6 Opfølgning 2 timer	**Indhold** • Generel opfølgning, kan være både telefonisk og fysisk
N7 Mødedeltagelse Pr. påbegyndt time	**Indhold** • Tværfaglige møder i komplekse sager
N8 Manglende afbud 3 timer	**Indhold** • Hvis borger udebliver eller melder afbud senere end kl. 12 dagen før den planlagte aftale
N9 Indhentning øjenoplysninger - samarbejds-kommuner 1 time	**Indhold** • Ydelse til samarbejdskommuner • Indhentning af synsoplysninger, hvis borger ikke selv fremskaffer journal • Dækker administration og eksterne udgifter

O og S: Optik og syn

Udredning, rådgivning og vejledning af optiske hjælpemidler i forbindelse med nedsat synsfunktion

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
O0 Manglende afbud 2 timer	**Indhold** • Hvis borger udebliver eller melder afbud senere end kl. 12 dagen før den planlagte aftale
O1 Sagsbehandling af ansøgninger vedrørende synsoptiske hjælpemidler, linser, briller og proteser 1 time	**Indhold** • Sagsbehandling af ansøgninger vedrørende briller, linser og proteser • Samarbejde med ekstern optiker, sagsbehandler og øjenlæge • Prisudregning • Indhentning af øjenoplysninger
O2 Optisk udredning af svagsyn og syn/hjerne 3 timer	**Indhold** • Samtale med synskonsulent inden udredning • Optisk udredning af synet herunder blandt andet refraktion, forstørrelsesbehov, filterbriller, synsfelt og kontrastsensitivitet • Udredning af binokulært syn • Afprøvning af optiske hjælpemidler • Information om øjensygdommen og dens konsekvenser • Rådgivning af medfølgende pårørende og/eller personale • Vurdering af behov for henvisning til synskonsulent • Sagsfremstilling
O3 Optisk udredning af barn 4 timer	**Indhold** • Samtale med synskonsulent inden udredning • Optisk udredning af synet herunder blandt andet refraktion, forstørrelsesbehov, filterbriller, synsfelt og kontrastsensitivitet • Udredning af binokulært syn • Afprøvning af optiske hjælpemidler • Information om øjensygdommen og dens konsekvenser • Rådgivning af medfølgende pårørende og/eller personale • Vurdering af behov for henvisning til synskonsulent • Sagsfremstilling
O4 Opfølgning på optisk udredning 1 timer	**Indhold** • Ekstra kontrol af linser i forbindelse svagsynsafprøvning. • Ekstra visuel træning • Eventuelt bestilling af optisk hjælpemiddel samt udlevering af optisk hjælpemiddel. • Bestilling af briller, kontaktlinser samt udlevering af briller og linser • Justering af briller og filter • Gentilpasning af okklusionstape

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
O5 Filterbrilleforløb 3 timer	Ydelsen forudsætter O2. **Indhold** • Forløb med gradvis reducering af filtertoning • Konsultationer • Journalisering og håndtering af filterbriller
S5 Opstart med kontaktlinser hos børn med defekter i regnbuehinden, grå stær eller andre anomalier 4 timer	**Indhold** • Indhentning af øjenoplysninger • Bestilling linser og briller • Linseinstruktion og håndtering • Journalisering • Ansøgning linser og briller hos eksterne kommuner • Indhentning af samtykke
S6 Supervision og håndtering af kontaktlinser hos børn med defekter i regnbuehinden, grå stær eller andre anomalier – stor pakke Årsydelse 8 timer	**Indhold** • Korrespondance med forældre og øjenlæger blandt andet i form af e-mail og telefon • Refraktion efter forespørgsel fra borgers øjenlæge • Årlig kontaktlinsekontrol på Center for Specialrådgivning Aarhus Løbende bestilling af nye linser og prøvelinser • Ansøgning linser hos eksterne kommuner • Indhentning af samtykke • Journalisering • Center for Specialrådgivning Aarhus behandler ansøgning om kontaktlinser • Herudover betaler kommunen den faktiske linseprise ekskl. moms og tillægges forsendelsesomkostninger

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
S7 Supervision og håndtering af kontaktlinser hos børn med defekter i regnbuehinden, grå stær eller andre anomalier – lille pakke Årsydelse 5 timer	**Indhold** • Korrespondance med forældre og øjenlæger bland andet i form af e-mail og telefon • Årlig kontaktlinsekontrol på Center for Specialrådgivning Aarhus • Journalisering • Journaloplysninger sendes til borgers kommune • Center for Specialrådgivning Aarhus behandler ansøgning om kontaktlinser • Herudover betaler kommunen den faktiske linseprise ekskl. moms og tillægges forsendelsesomkostninger **Kommunens ansvar** • Kommune modtager journaloplysninger fra Center for Specialrådgivning Aarhus • Journaloplysninger sendes til borgers hjemkommune, som videresender oplysninger til barnets værge • Hjemkommune sørger for at holde borgers kontaktlinse- og brillestyrke ajourført • Kommunen bestiller eller giver oplysninger til barnets værge, som bestiller linser, prøvelinser og brille • Hjemkommune kontakter Center for Specialrådgivning Aarhus for ekstra linsekontroller ved behov
S8 Opfølgningsydelse børn med medfødt grå stær 1 time + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Ekstra instruktion ved opstart af kontaktlinser • Ekstra korrespondance med forældre og øjenlæger • Ekstra kontaktlinsekontroller ved kompliceret tilpasning • Ekstra rådgivning til borger eller fagpersoner

SA: Såområdet

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af sundhedsloven (LBK nr. 1015 af 05/09/2024)

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
SA1 Udredning 2 timer	**Indhold** • Kontakt til sårteamet for sparring, hvor der er tvivl om forebyggelse og behandling af borgers sår- og kompressionsproblematik
SA2 Kort sårforløb med behov for fysisk besøg i hjemmet eller klinik 9 timer	**Indhold** • Forberedelse • Vejledning i sårbehandling hos borger; 1-3 kontakter • Inklusive undervisning og sparring med personale og/eller borger • Telemedicinsk vejledning • Løbende faglig sparring i forløbet • Samarbejde med eksterne samarbejdspartnere
SA3 Langt sårforløb med behov for fysisk besøg i hjemmet eller klinik 18 timer	**Indhold** • Forberedelse • Vejledning i sårbehandling hos borger; 4-6 kontakter • Inklusive undervisning og sparring med personale og/eller borger • Telemedicinsk vejledning • Løbende faglig sparring i forløbet • Samarbejde med eksterne samarbejdspartnere
SA4 Tryksårsforløb 18 timer	**Indhold** • Udredning af problematik ud fra dokumentation eller sparring med tværfagligt personale • Udredningsbesøg i borgers hjem samt sparring vedrørende hjælpemidler eller sårbehandling • Telemedicinsk vejledning • Samarbejde med Siddestillingsteamet om eventuelt besøg i borgerens hjem • Samarbejde med eksterne samarbejdspartnere • Løbende faglig sparring i forløbet
SA5 Udredning af kredsløb i benene 3 timer	**Indhold** • Forberedelse • Distal blodtryksmåling af borger • Information og sparring med borger og/eller personale • Eventuelt sparring med eksterne samarbejdspartnere vedrørende kompressionsbehandling
SA9 Opfølgning 1 time + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Tillægstimer til andre forløb

T: Handicapkørsel for svagtseende og blinde

Lovgrundlag
Lov om trafikselskaber § 11

Formål
- Trafikselskabet skal, for blinde og stærkt svagsynede på 18 år og derover, etablere individuel handicapkørsel, som rækker ud over transport til behandling, terapi og lignende
- At sikre et transporttilbud til fritidsformål til borgere med svære synshandicaps

Målgruppe
For at modtage ydelsen skal borger opfylde alle de følgende betingelser:
- fast bopæl i Århus Kommune
- være fyldt 18 år
- synsstyrke svarende til 0,10 eller mindre eller tilsvarende

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
T1 Behandling af ansøgning om handicapkørsel for svagtseende og blinde 1½ time	**Indhold** • Indhentning og vurdering af øjenoplysninger • Telefonisk kontakt til borger og/eller samarbejdspartner ved behov for yderlig vurdering af synsfunktion • Sagsbehandling og udarbejdelse af afgørelse • Oprettelse af borger i Midttrafiks kørselssystem • Rådgivning og vejledning vedrørende brug af handicapkørsel

Z: Ankesager og aktindsigt

Lovgrundlag
Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§ 112, 113 og 113b

Ydelse	Beskrivelse – ydelsen kan blandt andet indeholde
Z1 Ankesager – Aarhus kommune 1 time + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Udarbejde af ankesag, hvis borger anker en afgørelse på et hjælpemiddel eller forbrugsgode
Z2 Aktindsigt – Aarhus kommune 1 time + pr. påbegyndt time	**Indhold** • Anmodninger om aktindsigt behandles inden for syv arbejdsdag. Sagen oprettes og håndteres i Cura og GO efter gældende retningslinjer. • Aktindsigt sendes til borger, værge og/eller for eksempel klagemyndigheder
Z2A Aktindsigt – andre kommuner 4 timer	**Indhold** • Anmodninger om aktindsigt behandles inden for syv arbejdsdag

Kurser og vidensarrangementer

Center for Specialrådgivning Aarhus kan tilbyde en bred vifte af forskellige kurser, inspirationsdage og -møder. I ydelseskataloget er der beskrevet enkelte kurser og vidensarrangementer – se under de enkelte ydelsesbeskrivelser.
Det er desuden muligt at henvende sig til Center for Specialrådgivning Aarhus med et specifikt ønske.

Til specifikke ønsker for kurser, inspirations- og vidensarrangementer hav gerne overvejet nedenstående:

- ✓ **Indhold og form**
  Emne og mål med arrangementet eller kurset samt måden det ønskes at skulle gennemføres på

- ✓ **Tidspunkt og varighed**
  Mulige datoer og ønske til længde på kurset eller arrangementet

- ✓ **Målgruppe(-r)**
  Fagpersonale, sagsbehandlere, pårørende og/eller andre

- ✓ **Sted**
  Ønsker om, hvor kurset eller arrangementet skal foregå; for eksempel på Center for Specialrådgivning Aarhus, hos den enkelte kommune eller institution

Lovgrundlag

Oversigt over lovgrundlaget for ydelseskataloget hos Center for Specialrådgivning Aarhus

A-ydelserne; syn småbørnsområdet 0-6 år
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 10 og 12
- Folkeskoleloven § 20, stk. 2
- Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen (BEK nr. 1263 af 28/11/2024)

B-ydelserne; grundskoleområdet syn
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 10 og 12
- Folkeskoleloven § 20, stk. 1 og 2
- Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse: Rehabilitering og undervisning af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse 0-18 år

C-ydelserne; specialskoleområdet syn
- Folkeskoleloven § 20, stk. 1 og 2
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 10 og 12

D-ydelserne; ungeområdet syn
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b
- Bekendtgørelse af lov om kommunal indsats for unge under 25 år (BEK nr. 953 af 12/08/2024)
- Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 118 af 05/02/2025)
- Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsat (LBK nr. 280 af 01/03/2024)
- Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse: Rehabilitering og undervisning af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse 0-18 år

E-ydelserne; voksenområdet syn
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b
- Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 118 af 05/02/2025)
- Vejledning om specialundervisning for voksne (VEJ nr. 9396 af 02/07/2009)

G-ydelserne; arbejdsmarkedsområdet syn
- Lov om kompensation til handicappede i erhverv (BEK nr. 1174 af 25/11/2019)
- Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LBK nr. 280 af 01/03/2024)

H-ydelserne; synskompenserende digitale kommunikationsmidler
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b
- Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 118 af 05/02/2025)
- Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven (BEK nr. 92 af 31/01/2025)
- Vejledning om specialundervisning for voksne (VEJ nr. 9396 af 02/07/2009)

HØ-ydelserne; høreområdet
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

KO-ydelserne; kommunikation
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

L-ydelse; rådgivning og vejledning vedrørende lys
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 112 og 113b

MO-ydelserne; mobilitet
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

N-ydelserne; syn-hjerne
Afhængig af omstændighederne er syn-hjerne-området tilknyttet forskellig lovgivning
- Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LBK nr. 280 af 01/03/2024)
- Bekendtgørelse af sundhedsloven (LBK nr. 1015 af 05/09/2024)

O-ydelserne; optik og syn
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§§§§ 10, 12, 112, 113 og 113b

SA-ydelserne; sår
- Bekendtgørelse af sundhedsloven (LBK nr. 1015 af 05/09/2024)

T-ydelser; handicapkørsel for svagtseende og blinde
- Lov om trafikselskaber § 11

Z-ydelser; ankesager og aktindsigt
- Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 155 11/02/2025) §§ 112, 113 og 113b